

ProPolis
BOOKS

BRILJANTNI UMOVI

ADAM KEJ

ILUSTRACIJE: HENRI PEJKER

OVA KNJIGA JE VLASNIŠTVO

.....

BRILJANTNI UMOVI

ADAM KEJ

ILUSTRACIJE: HENRI PEJKER

PREVOD S ENGLESKOG: AIDA BAJAZET

Naziv originala:

Kay's Brilliant Brains

by Adam Kay

Illustrated by Henry Paker

Text copyright © Adam Kay, 2023

Illustrations copyright © Henry Paker, 2023

First published as KAY'S BRILLIANT BRAINS
in 2023 by Puffin, an imprint of
Penguin Random House Children's.

Penguin Random House Children's is part of the
Penguin Random House group of companies.

© Za srpsko izdanje Propolis Books 2023

Sva prava zadržana.

Preštampavanje i umnožavanje zabranjeno u delovima i u celini.

*Posvećujem ovo delo svojoj baba-tetki
Pruneli u znak zahvalnosti na dragocenim
komentarima koje je ostavila u ovoj knjigi.*

→ Pravilno je knjizi, ne knjigi. Nisi još ni počeo da pišeš, a već si osvojio pehar za 'Najlošiju knjigu na svetu'. Prunela

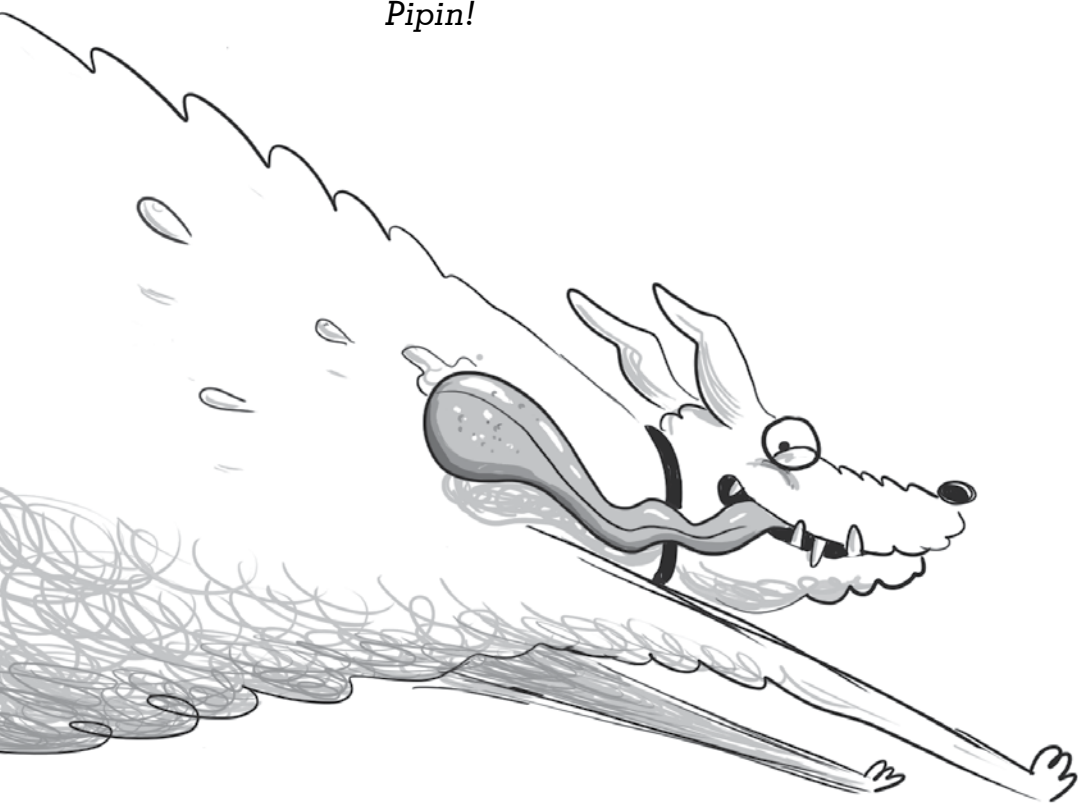

*I svojoj keruši Pipin, koja mi se pokakila
na laptop samo jednom dok sam pisao ovu knjigu.*

Čekaj. Dva put.

Pipin!

SADRŽAJ

Predgovor	9
Albert Ajnštajn	15
Ejda Lavlejs	25
Tomas Edison	35
Greta Tunberg	45
Marija Telkeš	53
Ketrin Džonson	59
Tim Berners-Li	67
Amelija Erhart	75
Janaki Amal	83
Kristijan Barnard	91
Ti	99
Zahvalnica	103

PRVI
PRDEŽ
GODINE

31.MART
2019.
MAMI
KRENULA
PEGLA

19.NOV.
2020.
KISELI
KUPUS I
KOBAJE

26.DEC.
2021.
OSVETA
PRO-
KELJA

11.JAN.
2022.
OKRIVIO
SAM KOR-
NJAČU

21.JUL
2021.
ZELENI
BUČKU-
RIŠ

31.OKT.
2022.
KLIPSI
SA
SIROM

12.JAN.
2022.
TIHOMIR
PUVANJAK

11.JUN
MUNJE
I
GROMOVI

19.FEB.
2021.
ŠATO
DI
PRD

7.JUL
2020.
OKRI-
VIO SAM
ČALETA

5.MAJ
2018.
VELIKI
MUČAK

15.AVG.
2019.
OTERAO
MAMINE
GOSTE

4.AVG.
2021.
POSLE
TRI
TANJIRA
PASULJA

9.DEC.
2022.
PSU
JE
POZLILO

PREDGOVOR

Prestani da radiš sve što trenutno radiš. Dobro, možeš da dišeš, ali sve ostalo obustavi. Ne, čekaj – nemoj da prestaneš ni da čitaš. Imam važnu vest. Jednog dana baš TI možeš da promeniš svet!

Znam, ti si osoba vrlo zauzeta vežbanjem fagota / domaćim iz geografije / prduckanjem u teglu (obrisati nepotrebno), ali ti to *stvarno* možeš – samo ako to dovoljno snažno želiš. Svet je tvoja značka.

→ *Izreka glasi svet je tvoja igračka, ne značka.
Ma daj, jesi li ti uopšte išao u školu?
Prunela*

BRILJANTNI UMOVI

Uopšte nije važna tvoja visina ni težina, da li si dečak ili devojčica, sasvim je nebitno kojim jezikom govoriš, živiš li u dvorcu ili garsonjeri i koliko često prdiš: ti to možeš!

Pitaš se kako ja to znam? Pa, eto, pročitao sam biografije 100 milijardi ljudi koji su ikada živeli na Zemlji (to je bio veoma zauzet vikend), posle čega sam odabrao deset sjajnih osoba koje su promenile svet. Znaš li šta im je svima bilo zajedničko? Čačkanje nosa!

Ali, imali su još nešto zajedničko. Svi su bili sasvim obični ljudi koji su jednog dana pomislili: *Hej! Imam sjajnu ideju!* i njihova genijalnost je eksplodirala, kao kad prelep leptir izleti iz čaure ili gnoj kad prsne iz zrele bubuljice. Bili su to ljudi koji su naporno radili i nikad nisu odustajali. Ali, nisu se oni rodili kao genijalci – niko od njih nije naslikao Mona Lizu niti je izumeo internet u vreme dok je piškio u pelene.

Upoznaćeš Ameliju Erhart. Ona je preletela ogroman okean u malom avionu, sasvim sama i to u vreme kada su avione pravili od starih drvenih delova i kada su izgledali kao da će se raspasti svakog trenutka. I što je najgore od svega – tada nije bilo filmova o letenju.

→ *Kakva gadost! Obriši to odmah. Prunela*

A šta kažeš za Tomasa Edisona? On je verovatno najpoznatiji izumitelj na svetu, a školu je napustio sa samo dvanaest godina. Onda je izumeo filmske kamere! I sijalice! I smislio kako da snimi muziku! Zamisli da ne možeš da slušaš muziku kod kuće, već moraš da dovedeš Harija Stajlsa svaki put kad poželiš da čuješ njegove pesme. Veoma nepraktično, zar ne? Ni Hariju se taj aranžman verovatno ne bi dopao.

NA ZEMLJI JE ŽIVELO STOTINU MILIJARDI LJUDI.

Nažalost, ova knjiga bila bi preteška kad bi govorila o svima njima, pa sam zato odabrao **SAMO DESETORO**.

Ali, to nije bilo kojih desetoro ljudi, već onih koji su svojim izumima i delima zauvek promenili svet.

Na primer, **EJDA LAVLEJS**, koja je pre dve stotine godina izmislila programiranje računara. (Ali su joj zabranili da ulazi u biblioteke.)

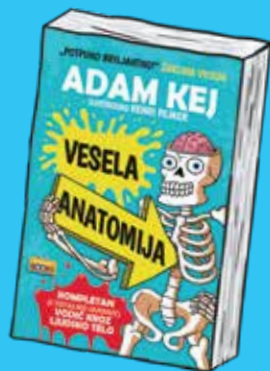
Ili **TOMAS EDISON**, koji je izumeo filmske kamere, sijalice i način snimanja muzike. (Ali je išao u školu samo do dvanaeste godine.)

Ili **AMELIJA ERHART**, prva žena koja je preletela ogroman okean. (Mada u njeno vreme nije bilo filmova u avionima. Dosadno...)

Ovu urnebesnu knjigu sa **4.523.825 ČINJENICA** (možda ponekom više ili manje), o deset najgenijalnijih ljudi na svetu napisali su specijalno za **SVETSKI DAN KNJIGE 2023.** godine obarači svih rekorda prodaje, **ADAM KEJ** i **HENRI PEJKER**, tvorci **OVE** i **OVE** najprodavanije knjige.

ISBN 978-86-82640-08-0

www.propolisbooks.com

